

Dolnośląska Federacja Organizacji Pozarządowych

Biuro Federacji:

pl.Solidarności 1/3/5, 53-661 Wrocław

tel. (71) 793 23 24, fax (71) 793 23 24

mail: dfop@dfop.org.pl

Spotkanie

„JAKA STRATEGIA DOLNEGO ŚLĄSKA DLA ORGANIZACJI POZARZĄDOWYCH?”

25.07.2012 r.

Wrocław

Dolnośląska Federacja Organizacji Pozarządowych

Biuro Federacji:
pl.Solidarności 1/3/5, 53-661 Wrocław
tel. (71) 793 23 24, fax (71) 793 23 24
mail: dfop@dfop.org.pl

CZYM JEST STRATEGIA ROZWOJU WOJEWÓDZTWA?

Strategia Rozwoju Województwa Dolnośląskiego (SRWD) jest najważniejszym dokumentem strategicznym regionu.

W powiązaniu z krajowymi (w szczególności Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego) oraz unijnymi dokumentami strategicznymi, ujmuje całość spraw wpływających na kształtowanie sytuacji społecznej, gospodarczej i przestrzennej Dolnego Śląska.

Dolnośląska Federacja Organizacji Pozarządowych

Biuro Federacji:

pl.Solidarności 1/3/5, 53-661 Wrocław

tel. (71) 793 23 24, fax (71) 793 23 24

mail: dfop@dfop.org.pl

Prowadzona obecnie debata nad przyszłością polityki spójności UE po 2013 roku warunkuje równocześnie kształt krajowych i regionalnych dokumentów strategicznych dotycząca rozwoju regionalnego, w tym strategii rozwoju województwa. Polityka spójności zmierza w kierunku wzmocnienia udziału strategicznego w dokumentach programowych szczebla regionalnego.

Dolnośląska Federacja Organizacji Pozarządowych

Biuro Federacji:
pl.Solidarności 1/3/5, 53-661 Wrocław
tel. (71) 793 23 24, fax (71) 793 23 24
mail: dfop@dfop.org.pl

Strategia rozwoju województwa, zgodnie z obowiązującymi zapisami ustawy z dnia 6.12.2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju, określa m.in. diagnozę sytuacji i prognozę trendów rozwojowych oraz cele rozwoju w odniesieniu do okresu obowiązywania dokumentu.

Strategia winna mieć charakter integracyjny nie tylko w stosunku do mieszkańców, ale też i organizacji pozarządowych oraz jednostek administracji publicznej wszystkich szczebli działających na danym terenie.

Dolnośląska Federacja Organizacji Pozarządowych

Biuro Federacji:
pl.Solidarności 1/3/5, 53-661 Wrocław
tel. (71) 793 23 24, fax (71) 793 23 24
mail: dfop@dfop.org.pl

W oparciu o obowiązujące uregulowania prawne, w dniu 24 marca 2011 r. Sejmik Województwa Dolnośląskiego przyjął uchwałę w sprawie określenia zasad, trybu i harmonogramu aktualizacji Strategii Rozwoju Województwa Dolnośląskiego do 2020 r.

Uchwała stanowi podstawę tworzenia systemu zarządzania strategicznego regionu, jak również określa ramy prac nad aktualizacją SRWD.

Do czasu zakończenia prac nad aktualizacją SRWD, obowiązuje Strategia przyjęta przez Sejmik w 2005 r.

Dolnośląska Federacja Organizacji Pozarządowych

Biuro Federacji:
pl.Solidarności 1/3/5, 53-661 Wrocław
tel. (71) 793 23 24, fax (71) 793 23 24
mail: dfop@dfop.org.pl

Wizja regionu brzmi:

Dolny Śląsk europejskim regionem węzłowym.

Dolnośląska Federacja Organizacji Pozarządowych

Biuro Federacji:
pl.Solidarności 1/3/5, 53-661 Wrocław
tel. (71) 793 23 24, fax (71) 793 23 24
mail: dfop@dfop.org.pl

Region węzłowy charakteryzuje się wysokim stopniem rozwoju społeczno-gospodarczego i odgrywa bardzo ważną rolę w gospodarce.

Koncentruje najnowsze czynniki wytwórcze i pobudza aktywność gospodarczą.

Podstawą jego delimitacji jest występowanie określonych powiązań, będących wyrazem wzajemnego oddziaływania węzła (obszaru centralnego) oraz jego otoczenia.

Centrum ma charakter nie tylko gospodarczy, ale też administracyjny, kulturowy, edukacyjny czy naukowy.

Dolnośląska Federacja Organizacji Pozarządowych

Biuro Federacji:
pl.Solidarności 1/3/5, 53-661 Wrocław
tel. (71) 793 23 24, fax (71) 793 23 24
mail: dfop@dfop.org.pl

Natomiast cel nadrzędny brzmi:

Podniesienie poziomu życia mieszkańców Dolnego Śląska oraz poprawa konkurencyjności regionu przy respektowaniu zasad zrównoważonego rozwoju.

CEL SPOŁECZNY

Rozwijanie solidarności społecznej oraz postaw obywatelskich, twórczych i otwartych na świat.

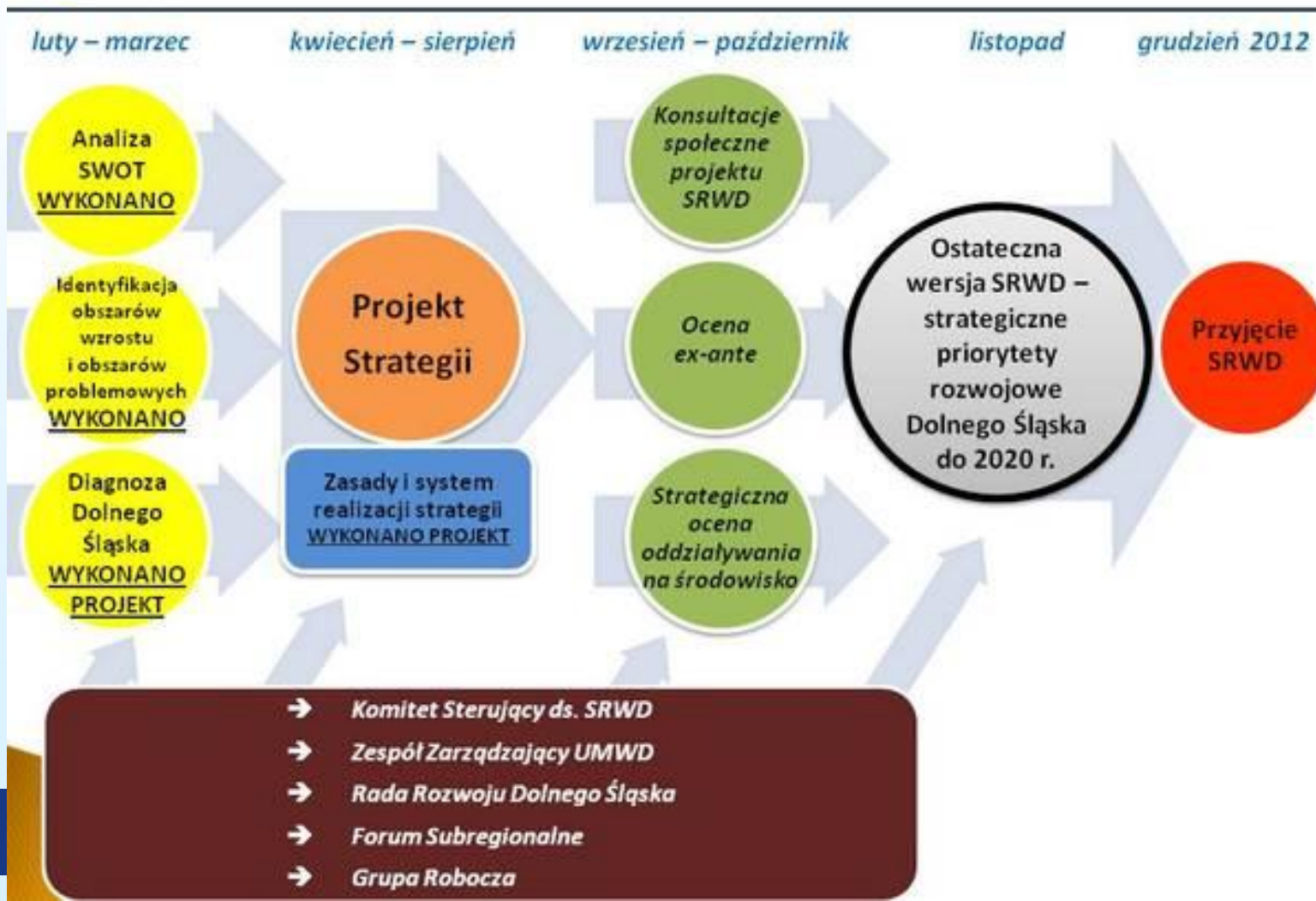
Dolnośląska Federacja Organizacji Pozarządowych

Biuro Federacji:
pl.Solidarności 1/3/5, 53-661 Wrocław
tel. (71) 793 23 24, fax (71) 793 23 24
mail: dfop@dfop.org.pl

**DOLNY
ŚLĄSK**

Harmonogram aktualizacji SRWD

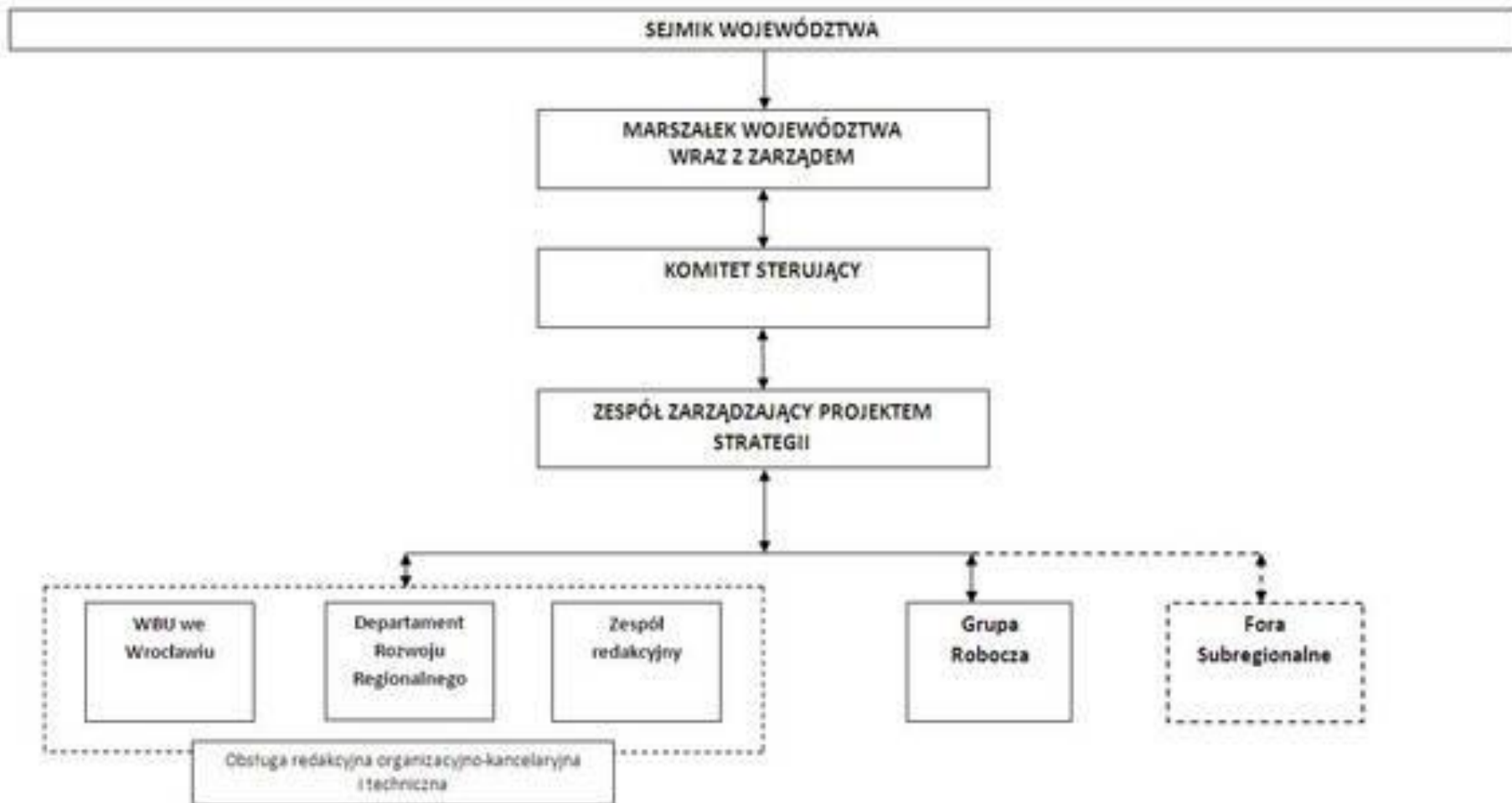

Dolnośląska Federacja Organizacji Pozarządowych

Biuro Federacji:
pl.Solidarności 1/3/5, 53-661 Wrocław
tel. (71) 793 23 24, fax (71) 793 23 24
mail: dfop@dfop.org.pl

Podmioty zaangażowane w proces aktualizacji Strategii Rozwoju Województwa Dolnośląskiego

Dolnośląska Federacja Organizacji Pozarządowych

Biuro Federacji:

pl.Solidarności 1/3/5, 53-661 Wrocław

tel. (71) 793 23 24, fax (71) 793 23 24

mail: dfop@dfop.org.pl

Diagnoza stanu rozwoju i analiza SWOT dla Województwa Dolnośląskiego

***Maciej Zathey,
Dyrektor Departamentu Rozwoju Regionalnego***

A. ROZWÓJ SPOŁECZNY I KAPITAŁ LUDZKI – SWOT (*wybrane zagadnienia*)

MOCNE STRONY

- Duży potencjał demograficzny (piąte miejsce w kraju pod względem liczby ludności).
- Wrocław jako silny i rozpoznawalny ośrodek akademicki z dużym potencjałem naukowo–badawczym.
- Rozwój szkolnictwa wyższego w innych miastach regionu (Jelenia Góra, Legnica, Wałbrzych).
- Koncentracja specjalistycznych placówek służby zdrowia (klinik i szpitali specjalistycznych).
- Duży potencjał środowisk twórczych i dobra infrastruktura związana z kulturą.
- Znacząca i wzrastająca aktywność obywatelska wpływająca na rozwój trzeciego sektora i społeczeństwa obywatelskiego.
- Bardzo duża liczba stowarzyszeń i fundacji także na obszarach wiejskich.

SZANSE

- Duże potencjalne szanse rozwojowe wynikające z dużego nagromadzenia kapitału społecznego i kapitału ludzkiego.
- Wzrost aktywności organizacji pozarządowych.
- Rozwój nowych specjalistycznych usług medycznych szczególnie z wykorzystaniem technologii komunikacyjnych.
- Wzrost zaangażowania społeczeństwa w sprawy regionu.
- Restrukturyzacja instytucji usług zdrowotnych i uzdrowiskowych.

SŁABE STRONY

- Niski przyrost naturalny, ujemne saldo migracji, rosnące wskaźniki obciążenia demograficznego.
- Wyższa niż przeciętna umieralność osób w wieku produkcyjnym.
- Niska aktywność zawodowa ludności poniżej średniej krajowej.
- Brak zintegrowanego podejścia do rozwiązywania problemów społecznych i niewystarczająca infrastruktura pomocy społecznej.
- Niekorzystna struktura bazy szpitalnej (wiele szpitali o małej liczbie łóżek, wysokich kosztach funkcjonowania i dużym zadłużeniu).
- Wewnątrzregionalne zróżnicowanie dochodowe, wysokie zagrożenie ubóstwem.
- Niski poziom bezpieczeństwa powszechnego – wysoki poziom przestępczości, niski poziom wykrywalności przestępstw.

ZAGROŻENIA

- Niekorzystne trendy demograficzne.
- Starzenie się społeczeństwa - brak siły roboczej na rynku pracy.
- Trwale migracje i odpływ kadry wykwalifikowanej z regionu.
- Rosnąca asymetria w dostępności do usług społecznych w mieście i na wsi.
- Marginalizacja społeczna na obszarach wiejskich i przemysłowych.
- Zahamowanie rozwoju e-administracji.
- Wzrost kosztów dostarczania usług publicznych na obszary peryferyjne.

Dolnośląska Federacja Organizacji Pozarządowych

Biuro Federacji:
pl.Solidarności 1/3/5, 53-661 Wrocław
tel. (71) 793 23 24, fax (71) 793 23 24
mail: dfop@dfop.org.pl

Wizja i priorytety Strategii Rozwoju Województwa Dolnośląskiego

***Roman Galar,
Politechnika Wrocławska***

Dolnośląska Federacja Organizacji Pozarządowych

Biuro Federacji:
pl.Solidarności 1/3/5, 53-661 Wrocław
tel. (71) 793 23 24, fax (71) 793 23 24
mail: dfop@dfop.org.pl

Po pierwsze, trzeba wpływać na system oświatowy, aby rozwijał kapitał społeczny, a w szczególności:

- edukował obywateli raczej niż podkomendnych pracowników — obywatele zresztą, są zwykle lepszymi pracownikami (podmiotowość);
- przekazywał archetyp cywilizacyjny i kulturowy (wartości);
- moderował współpracą prymitywną konkurencyjność (zaufanie);
- zarzucił sztancowanie umysłów testami (różnorodność);
- otworzył się na różnorodność talentów (egalitaryzm).

Dolnośląska Federacja Organizacji Pozarządowych

Biuro Federacji:
pl.Solidarności 1/3/5, 53-661 Wrocław
tel. (71) 793 23 24, fax (71) 793 23 24
mail: dfop@dfop.org.pl

Po drugie, trzeba systematycznie wdrażać praktyki partnerskie, odróżniające samorząd od biurokracji.

Wiążą się z tym następujące kwestie:

- Jak odblokowywać aktywność i inicjatywę (z roli „dobrodzieja” do roli „ułatwacza”)?**
- Jak wyważać interesy pokoleń (poza „natychmiastową gratyfikacją”)?**
- Jak słuchać i kogo słuchać (poza pochlebstwami i roszczeniami)?**
- Jak przekonywać ludzi do współuczestnictwa (poza spektaklami i demonstracjami)?**
- Jak traktować interesantów (by nie czuli się jak interesanci)?**

Dolnośląska Federacja Organizacji Pozarządowych

Biuro Federacji:
pl.Solidarności 1/3/5, 53-661 Wrocław
tel. (71) 793 23 24, fax (71) 793 23 24
mail: dfop@dfop.org.pl

Po trzecie, należy cierpliwie i systematycznie budować bazę dla eksperymentalnej ekonomii i gospodarki opartej na wiedzy. W szczególności powinno się:

- budować niezbędną przestrzeń dla zachowań eksploracyjnych (kultura eksperymentu);
- utrzymywać niezbędny zasób różnorodności (nie ujednolicać bez bardzo istotnych powodów);
- rozbudowywać sieci nieformalnych powiązań regionalnych aktorów (masa krytyczna interakcji);
- opierać relacje publiczne na zaufaniu (wykluczenie dla naruszających zaufanie).

Dolnośląska Federacja Organizacji Pozarządowych

Biuro Federacji:
pl.Solidarności 1/3/5, 53-661 Wrocław
tel. (71) 793 23 24, fax (71) 793 23 24
mail: dfop@dfop.org.pl

Przedstawiony materiał daje się w dużej mierze sprowadzić do tuzina haseł określających kierunki strategicznej transformacji Dolnego Śląska:

- 1. Region gospodarny — koncentracja na rozwoju za swoje, wg własnych priorytetów.**
- 2. Region użyteczny — wewnątrz i zewnątrz; dobry patron, rzetelny partner, lojalny lennik.**
- 3. Region stabilny — kryzysowy kapitał przetrwania i środki reagowania.**
- 4. Region gotowy na przyszłość — inteligencja adaptacyjna: główny atut w czasach niepewności.**
- 5. Region dla przyszłych pokoleń — formuje następców, nie zostawia im długów.**

Dolnośląska Federacja Organizacji Pozarządowych

Biuro Federacji:

pl.Solidarności 1/3/5, 53-661 Wrocław

tel. (71) 793 23 24, fax (71) 793 23 24

mail: dfop@dfop.org.pl

- 6. Region innowacyjny — pozycja budowana na oryginalnych i udanych przedsięwzięciach.**
- 7. Region obywatelski — prawdziwe, zróżnicowane społeczeństwo, nie roszczeniowe masy.**
- 8. Region macierzysty — więzi tożsamości, pozytywne emocje, powody do dumy.**
- 9. Region solidarny — wsparcie w potrzebie — tak, jazda na gapę — nie.**
- 10. Region samorządny — sprawna administracja motywowana interesem mieszkańców.**
- 11. Region bez urojeń — wzorowe województwo Polski, atrakcyjna prowincja Europy.**
- 12. Region na dorobku — nie na zakupach!**

Dolnośląska Federacja Organizacji Pozarządowych

Biuro Federacji:

pl.Solidarności 1/3/5, 53-661 Wrocław

tel. (71) 793 23 24, fax (71) 793 23 24

mail: dfop@dfop.org.pl

Propozycja działań i priorytetów dla Strategii Rozwoju Województwa Dolnośląskiego

Sławomir Najnigier

Dolnośląska Federacja Organizacji Pozarządowych

Biuro Federacji:
pl.Solidarności 1/3/5, 53-661 Wrocław
tel. (71) 793 23 24, fax (71) 793 23 24
mail: dfop@dfop.org.pl

Układ priorytetów SRWD - propozycja

SFERA GOSPODARCZA

Priorytet 1:
(zmodyfikowany priorytet)
Podniesienie atrakcyjności inwestycyjnej Dolnego Śląska.

Priorytet 2:
(zmodyfikowany priorytet)
Budowa gospodarki opartej na wiedzy.

SFERA PRZESTRZENNA

Priorytet 3:
(zmodyfikowany priorytet)
Poprawa transportu na DŚ.

Priorytet 4:
(stary priorytet)
Zrównoważony rozwój obszarów wiejskich.

Priorytet 5:
(zmodyfikowany priorytet)
Zapewnienie bezpieczeństwa ekologicznego, p.powodziowego i energetycznego DŚ.

Priorytet 6
(nowy priorytet)
Wspieranie działań rozwojowych ukierunkowanych terytorialnie.

SFERA SPOŁECZNA

Priorytet 7:
(zmodyfikowany priorytet)
Wzrost kapitału ludzkiego na DŚ.

Priorytet 8:
(zmodyfikowany priorytet)
Wzrost kapitału społecznego na DŚ

Priorytet 9:
(zmodyfikowany priorytet)
Poprawa wybranych usług dla mieszkańców DŚ

Dolnośląska Federacja Organizacji Pozarządowych

Biuro Federacji:
pl.Solidarności 1/3/5, 53-661 Wrocław
tel. (71) 793 23 24, fax (71) 793 23 24
mail: dfop@dfop.org.pl

W jaki sposób przygotować się do działania po zakończeniu środków europejskich?

Czy i w jaki sposób organizacje będą realizatorami programów strategicznych?

Jakie obszary działania organizacji będą uwzględnione w nowej strategii?

Gdzie i jak możemy zgłaszać nasze propozycje, koncepcje, uwagi do projektu strategii?

Dolnośląska Federacja Organizacji Pozarządowych

Biuro Federacji:

pl.Solidarności 1/3/5, 53-661 Wrocław

tel. (71) 793 23 24, fax (71) 793 23 24

mail: dfop@dfop.org.pl

Dolnośląska Federacja Organizacji Pozarządowych

Biuro Federacji:

pl.Solidarności 1/3/5, 53-661 Wrocław

tel. (71) 793 23 24, fax (71) 793 23 24

mail: dfop@dfop.org.pl

Dziękujemy za uwagę i wspólną pracę

Maria Mika, Waldemar Weihs

Dolnośląska Federacja Organizacji Pozarządowych